

Bruxelles, 21. studenoga 2023.
(OR. en)

15749/23

**Međuinstitucijski predmet:
2023/0425(NLE)**

**ECOFIN 1237
FIN 1199
UEM 392**

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	21. studenoga 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 744 final
Predmet:	Prijedlog PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA o izmjeni Provedbene odluke (EU) (ST 10687/21 INIT; ST 10687/21 ADD 1) od 28. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Hrvatske

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 744 final.

Priloženo: COM(2023) 744 final



EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 21.11.2023.
COM(2023) 744 final

2023/0425 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

**o izmjeni Provedbene odluke (EU) (ST 10687/21 INIT; ST 10687/21 ADD 1) od
28. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Hrvatske**

{SWD(2023) 380 final}

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o izmjeni Provedbene odluke (EU) (ST 10687/21 INIT; ST 10687/21 ADD 1) od 28. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Hrvatske

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost¹, a posebno njezin članak 20. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Komisija je Vijeću predložila pozitivnu ocjenu nacionalnog plana za oporavak i otpornost koji je Hrvatska dostavila 8. srpnja 2021. Vijeće je pozitivnu ocjenu potvrdilo Provedbenom odlukom Vijeća od 28. srpnja 2021.²
- (2) U skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 maksimalni financijski doprinos za bespovratnu financijsku potporu za svaku državu članicu trebalo je ažurirati do 30. lipnja 2022. u skladu s metodom iz tog stavka. Komisija je 30. lipnja 2022. Europskom parlamentu i Vijeću predstavila rezultate tog ažuriranja.
- (3) Hrvatska je 31. kolovoza 2023. Komisiji dostavila izmijenjeni nacionalni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, u skladu s člankom 21.c Uredbe (EU) 2021/241.
- (4) U izmijenjenom nacionalnom planu za oporavak i otpornost uzet je u obzir i ažurirani maksimalni financijski doprinos u skladu s člankom 18. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 i uvršten je obrazložen zahtjev Komisiji za izmjenu Provedbene odluke Vijeća u skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241 jer plan za oporavak i otpornost zbog objektivnih okolnosti djelomično više nije ostvariv. Izmjene plana za oporavak i otpornost koje je Hrvatska dostavila odnose se na 43 mjere.
- (5) Vijeće je 14. srpnja 2023. Hrvatskoj uputilo preporuke u kontekstu europskog semestra. Konkretno, Vijeće je Hrvatskoj preporučilo da smanji ovisnost o fosilnim gorivima, za što je potrebno ubrzati uvođenje energije iz obnovljivih izvora, finalizirati nepotpuni zakonodavni okvir, racionalizirati administrativne postupke izdavanja dozvola, pojednostavniti postupke za postavljanje uređaja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i pružiti veću pravnu sigurnost. Osim toga, Vijeće je preporučilo da

¹ SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

² ST 10687/21, ST 10687/21 ADD 1.

Hrvatska pruži potporu za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora malog kapaciteta, nastavi s modernizacijom elektroenergetske prijenosne i distribucijske mreže i ubrza postavljanje pametnih brojila. Vijeće je nadalje pozvalo Hrvatsku da ubrza provedbu mjera energetske učinkovitosti, što uključuje postavljanje dizalica topline. Vijeće je preporučilo i da smanji ovisnost o fosilnim gorivima u prometnom sektoru poticanjem održivih rješenja, osobito u željezničkom prijevozu i elektrifikacijom cestovnog prijevoza, te da pojača napore usmjerene na pružanje i stjecanje vještina potrebnih za zelenu tranziciju.

- (6) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost dostavljen je nakon postupka savjetovanja provedenog u skladu s nacionalnim pravnim okvirom, uz sudjelovanje lokalnih i regionalnih tijela, socijalnih partnera, organizacija civilnog društva, organizacija mladih i drugih relevantnih dionika. Sažetak tog savjetovanja dostavljen je zajedno s izmijenjenim planom za oporavak i otpornost. Komisija je na temelju članka 19. Uredbe (EU) 2021/241 ocijenila relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, u skladu sa smjernicama za ocjenjivanje iz Priloga V. toj uredbi.

Zahtjev za zajam na temelju članka 14. Uredbe (EU) 2021/241

- (7) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji je Hrvatska dostavila sadržava zahtjev za potporu u obliku zajma za 18 dodatnih mjera koje obuhvaćaju 13 ulaganja i pet reformi.
- (8) Hrvatska je potporu u obliku zajma zatražila za mjere koje se odnose na financijski sektor, gospodarenje otpadnim vodama i vodoopskrbu te za primarno obrazovanje, osobito za nove mjere u okviru komponenti 1.1. Otporno, zeleno i digitalno gospodarstvo, 1.3. Unapređenje vodnog gospodarstva i gospodarenja otpadom, 1.4. Razvoj konkurentnog, energetski održivog i učinkovitog prometnog sustava, 2.1. Jačanje kapaciteta za izradu i provedbu javnih politika i projekata, C2.2. Novi modeli plaća i rada u državnoj službi i javnim službama, 2.3. Digitalna transformacija društva i javne uprave, 3.1. Reforma obrazovnog sustava, 4.3. Unapređenje sustava socijalne skrbi, 5.1. Jačanje otpornosti zdravstvenog sustava i inicijative 6.1. Obnova zgrada. Neke od tih mjera temelje se na postojećim mjerama uključenima u prvotni plan za oporavak i otpornost.
- (9) U komponenti 1.1. (Otporno, zeleno i digitalno gospodarstvo) dvije nove reforme (reforma C1.1.1. R5 Diversifikacija tržišta kapitala i poboljšanje pristupa alternativnom financiranju i reforma C1.1.1. R7 Uspostava platforme pod nazivom Forum za podršku održivom financiranju) odnose se na ulogu financijskog sektora u financiranju gospodarstva. Donošenje strateškog okvira i akcijskih planova za razvoj tržišta kapitala omogućuje analizu postojećeg okruženja i utvrđivanje konkretnih mjera za diversifikaciju tržišta kapitala i unapređenje pristupa alternativnom financiranju. Dodatnom se reformom povećava doprinos financijskog sektora zelenoj tranziciji jer se olakšava razmjena informacija s nadležnim tijelima i drugim relevantnim dionicima te utvrđuju mjere potpore za održivo financiranje u Hrvatskoj.
- (10) U komponenti 1.3. (Unapređenje vodnog gospodarstva i gospodarenja otpadom) jedna reforma i dvije nove mjere temelje se na postojećim mjerama uključenima u prvotni plan za oporavak i otpornost (reforma C1.3. R1 Provedba programa upravljanja vodama, ulaganje C1.3. R1-I1 Program razvoja javne odvodnje otpadnih voda i ulaganje C1.3. R1-I2 Program razvoja javne vodoopskrbe). Dodatnim se ulaganjima podupire obnova i sanacija javne vodoopskrbne mreže i javne mreže odvodnje otpadnih voda te pogona za pročišćavanje otpadnih voda, s ciljem da se poveća broj

stanovnika kojima je omogućen lakši pristup sustavima za pročišćavanje otpadnih voda i vodoopskrbu. Hrvatska je predložila i nove reforme radi jačanja uloge neovisnog regulatornog tijela za vode, donošenje nacionalnih i lokalnih akcijskih planova za smanjenje gubitaka vode te osnivanje nacionalnog tijela za praćenje gubitaka vode.

- (11) U okviru komponente 1.4. (Razvoj konkurentnog, energetski održivog i učinkovitog prometnog sustava), jednom se mjerom (ulaganje C1.4. R1-I1 Elektronički sustav naplate cestarine) povećava razina ambicioznosti ulaganja jer se predviđa uvođenje novog elektroničkog sustava naplate cestarine na svim dionicama autocesta kojima upravljaju Hrvatske ceste d.o.o., Autocesta Zagreb–Macelj (AZM) i BINA Istra.
- (12) U okviru komponente 2.2. (Novi modeli plaća i rada u državnoj službi i javnim službama) Hrvatska predlaže povećanje ambicioznosti za jednu reformu (C2.2. R2 Novi modeli plaća i rada u državnoj službi i javnim službama) dodavanjem nove ključne etape u kojoj se predviđa stupanje na snagu podzakonskih akata kojima se uređuju novi modeli plaća i centralizirani sustav selekcije za prijam u državnu službu i javnu upravu.
- (13) U komponenti 2.3. (Digitalna transformacija društva i javne uprave) nova se mjera (ulaganje C2.3. R3-I17 Uspostava Registra stanovništva, obitelji i kućanstava) odnosi na uspostavu Registra stanovništva, obitelji i kućanstava, koji će sadržavati podatke o prihodima i imovini stanovništva, obitelji i kućanstava koje će preuzimati iz raznih registara i informacijskih sustava. Cilj je tog ulaganja omogućiti točnu i ažurnu statistiku nužnu za rad javnih tijela kako bi se ujednačile procedure i definicije za utvrđivanje prava i obveza koji ovise o prihodima ili imovini fizičkih osoba, obitelji ili kućanstava.
- (14) U komponenti 3.1. (Reforma obrazovnog sustava), jedna mjera (ulaganje C3.1. R1-I4 Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje osnovnih škola za potrebe jednosmjenskog rada i cjelodnevnog nastave) temelji se na postojećoj mjeri iz prvotnog plana za oporavak i otpornost (ulaganje C3.1. R1-I2) radi povećanja postotka učenika u jednosmjenskoj nastavi u osnovnim školama sa 70 % na 100 %.
- (15) Hrvatska je predložila i da se sedam mjera iz odjeljka prvotnog plana o bespovratnoj potpori prenese u odjeljak o potpori u obliku zajma, što ne utječe na njihovu ambicioznost. Te su mjere ulaganje C1.4. R2-I1 (Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo–Novska, poddionica Kutina–Novska (faza D)), kojim se predviđa modernizacija željezničke infrastrukture u okviru komponente 1.4. (Razvoj konkurentnog, energetski održivog i učinkovitog prometnog sustava), ulaganje C2.1. R1-I2 (Jačanje kapaciteta na području strateškog planiranja i bolje regulacije), kojim se predviđa izrada edukacijskih modula i provedba izobrazbe radi unapređenja kapaciteta javnih službenika koji rade na strateškom planiranju i inicijativama za bolju regulativu u okviru komponente 2.1. (Jačanje kapaciteta na području strateškog planiranja i bolje regulacije), ulaganje C4.3. R3-I2 (Unapređenje digitalizacije sustava socijalne skrbi i povezivanje centara za socijalnu skrb i pružatelja socijalnih usluga) u okviru komponente 4.3. (Unapređenje sustava socijalne skrbi) i ulaganje C5.1. R1-I1 (Uvođenje usluge mobilne ljekarne u primarnu zdravstvenu zaštitu), ulaganje C5.1. R1-I2 (Mobilne ambulante), ulaganje C5.1. R1-I3 (Izgradnja i opremanje kliničkih izolacijskih jedinica (3., 4. i 1./5. zgrade) Klinike za infektivne bolesti dr. Fran Mihaljević), ulaganje C5.1. R4-I6 (Zbrinjavanje otpada u KBC-u Zagreb) u okviru komponente 5.1. (Jačanje otpornosti zdravstvenog sustava).

- (16) Hrvatska je zatražila potporu u obliku zajma za uvođenje nove reforme C6.1. R7 Kružna uporaba građevinskog otpada iz zgrada sa statusom kulturnog dobra: pilot-projekt istraživanja mogućnosti razmjene i trgovanja u okviru inicijative 6.1. Obnova zgrada. Hrvatska je predložila povećanje ambicije za mjeru C6.1. R1-I3 Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnog dobra tako što je dodala novu ključnu etapu koja se odnosi na izradu Smjernica za energetske obnovu zgrada sa statusom kulturnog dobra (C6.1. R1-I4).

Ažuriranja na temelju članka 18. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241

- (17) U izmijenjenom planu za oporavak i otpornost koji je Hrvatska dostavila ažurirane su četiri mjere kako bi se u obzir uzeo ažurirani maksimalni financijski doprinos. Hrvatska je objasnila da zbog smanjenja maksimalnog financijskog doprinosa sa 6 295 431 146 EUR³ na 5 510 316 213 EUR⁴ više ne može financirati sve mjere iz svojeg izvornog plana za oporavak i otpornost. Hrvatska je objasnila da bi određene mjere trebalo ukinuti i izmijeniti zbog smanjenja dodijeljenih sredstava.
- (18) Izmiijenjeni plan za oporavak i otpornost više ne sadržava neke mjere u okviru komponenti 1.1. (Otporno, zeleno i digitalno gospodarstvo) i 1.2. (Dekarbonizacija energetskeg sektora). Te se izmjene u okviru komponente 1.1. (Otporno, zeleno i digitalno gospodarstvo) odnose na ulaganje C1.1.2. R3-I1 (Priprema strateških dokumenata za digitalnu transformaciju gospodarstva i umjetnu inteligenciju); u okviru komponente 1.2. (Dekarbonizacija energetskeg sektora) na ulaganje C1.2. R1-I4 (Biorafinerija za proizvodnju naprednih biogoriva Sisak) kako bi se ukinule ključna etapa 56 i ciljna vrijednost 58. Na temelju toga Hrvatska je zatražila da se prethodno navedene mjere ukinu. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (19) Osim toga, u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost koji je Hrvatska dostavila promijenjene su mjere u okviru komponente 1.2. (Dekarbonizacija energetskeg sektora), ulaganja C1.2. R1-I2 (Korištenje vodika i novih tehnologija) kako bi se izmijenila ključna etapa 54, a u okviru komponente 2.6. (Sprečavanje i suzbijanje korupcije), reforme C2.6. R4 (Jačanje kapaciteta sudske zaštite u postupcima javne nabave) ciljna vrijednost 246 kako bi se uzeo u obzir ažurirani maksimalni financijski doprinos smanjenjem stupnja potrebne provedbe. Na temelju toga Hrvatska je zatražila da se prethodno navedena ključna etapa i ciljna vrijednost izmijene. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

Izmjene na temelju članka 21. Uredbe (EU) 2021/241

- (20) Izmjene plana za oporavak i otpornost koje je Hrvatska dostavila zbog objektivnih okolnosti odnose se na 39 mjera.
- (21) Hrvatska je objasnila da se 14 mjera zbog objektivnih okolnosti više ne može u cijelosti ostvariti u rokovima iz izvornog plana za oporavak i otpornost. To se odnosi na ciljnu vrijednost 15 ulaganja C1.1.1. R4-I1 (Potpora poduzećima za tranziciju na energetske i resursno učinkovito gospodarstvo) u okviru komponente 1.1. (Otporno, zeleno i digitalno gospodarstvo) zbog nepredviđeno slabog odaziva korisnika; mjere u okviru komponente 1.3. (Unapređenje vodnog gospodarstva i gospodarenja otpadom),

³ Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih Hrvatskoj nakon odbitka iz Uredbe (EU) 2021/241, izračunanom u skladu s metodom iz članka 11. te uredbe.

⁴ Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih Hrvatskoj nakon odbitka iz Uredbe (EU) 2021/241, izračunanom u skladu s metodom iz članka 11. te uredbe.

odnosno ciljnu vrijednost 61 reforme C1.3. R1 (Provedba programa upravljanja vodama) zbog proceduralnih propusta i odluke Ustavnog suda zbog koje je produljen postupak pripajanja, ciljne vrijednosti 77 i 78 ulaganja C1.3. R1-I3 (Program smanjenja rizika od katastrofa u sektoru upravljanja vodama) zbog teških i neočekivanih vremenskih neprilika koje su uzrokovale kašnjenja u izvođenju građevinskih radova i ciljne vrijednosti 85, 86, 87 i 89 ulaganja C1.3. R2-I1 (Program smanjenja odlaganja otpada) zbog neočekivanih kašnjenja tijekom postupka javne nabave i građevinskih radova, a uvedene su dodatne ključne etape i ciljne vrijednosti u okviru tog ulaganja da se održi ista razina ambicioznosti; mjere u okviru komponente 2.3. (Digitalna transformacija društva i javne uprave), odnosno ciljnu vrijednost 178 reforme C2.3. R2-I1 (Uspostava središnjeg sustava interoperabilnosti) zbog kašnjenja postupaka na razini EU-a koji su relevantni za uspostavu sustava te ciljnu vrijednost 188 ulaganja C2.3. R3-I7 (Unapređenje sustava prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine kroz digitalizaciju) zbog objektivnih okolnosti koje su izvan kontrole nadležnog ministarstva odnosno potresa u Hrvatskoj nakon kojih su se sredstva morala usmjeriti u propise o obnovi nakon potresa, ključnu etapu 298 reforme C4.2. R1 (Povećanje adekvatnosti mirovina kroz nastavak mirovinske reforme) zbog toga što je Svjetskoj banci trebalo više vremena za analize koje su osnova za zakonodavni rad, ciljne vrijednosti 304 i 306 te ključne etape 305 i 398 zbog potrebnog vremena za izradu boljih alternativnih rješenja u kontekstu objektivnih okolnosti nastalih zbog dosad neviđenog pada broja stanovnika i niske stope nezaposlenosti u okviru reforme C4.3. R1 (Transparentnost i adekvatnost socijalnih naknada u sustavu socijalne zaštite) u okviru komponente 4.3. (Unapređenje sustava socijalne skrbi); mjeru u okviru komponente 5.1. (Jačanje otpornosti zdravstvenog sustava), odnosno ciljnu vrijednost broj 326 ulaganja C5.1. R1-I7 (Opremanje novih objekata objedinjenog hitnog bolničkog prijema i dnevnih bolnica i jednodnevnih kirurgija te uređenje Klinike za neurokirurgiju KBC-a Sestre milosrdnice) zbog kašnjenja projekta obnove nakon potresa koji je preduvjet za provedbu izmijenjene mjere, ciljnu vrijednost broj 335 ulaganja C5.1. R3-I2 (Specijalističko usavršavanje medicinskih sestara i tehničara u djelatnosti hitne medicine), ciljnu vrijednost broj 339 ulaganja C5.1. R4-I1 (Centralna priprava svih parenteralnih pripravaka u 8 hrvatskih bolnica) zbog nedostatka stručnog medicinskog osoblja na tržištu rada, ciljnu vrijednost broj 344 ulaganja C5.1. R4-I5 (Uvođenje sustava praćenja ishoda liječenja vanbolničkih pacijenata s naglaskom na kronične pacijente u javnim ljekarnama) zbog objektivnih okolnosti zbog kojih je kasnilo ulaganje C2.3. R3-I4 koje je preduvjet za provedbu izmijenjene mjere, ciljnu vrijednost broj 345 ulaganja C5.1. R4-I6 (Zbrinjavanje otpada u KBC-u Zagreb) zbog potrebne izrade nove projektne studije u kojoj se uzimaju u obzir promijenjene okolnosti provedbe projekta, ciljnu vrijednost 347 ulaganja C5.1. R5-I1 (Digitalizacijska integracija operacijskih dvorana i robotska kirurgija u KBC-u Split) zbog neplaniranih dodatnih građevinskih radova zbog kojih je ukupno ulaganje kasnilo, ciljnu vrijednost broj 350 ulaganja C5.1. R5-I4 (Digitalizacija i integracija operacijskih dvorana opremljenih robotskom kirurgijom u KBC-u Sestre milosrdnice) zbog kašnjenja projekta obnove nakon potresa koji je preduvjet za provedbu izmijenjene mjere. Na temelju toga Hrvatska je zatražila da se prethodno navedene ključne etape i ciljne vrijednosti izmijene i unesu prethodno navedene promjene. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (22) Hrvatska je objasnila da se zbog objektivnih okolnosti, odnosno zato što postoji bolja alternativa, 11 mjera više ne može u cijelosti ostvariti. To se, slijedom navođenja, odnosi na ključnu etapu 38 reforme C1.2. R1 (Dekarbonizacija energetskeg sektora) u

okviru komponente 1.2. (Energetska tranzicija za održivo gospodarstvo) zbog toga što je cilj ključne etape ostvaren u jednostavnijem postupku, ključnu etapu 108 ulaganja C1.4. R2-I7 (Nadogradnja informatičkog i prodajnog sustava te modernizacija vlakova s informatičkim sustavom) zbog tehnološkog napretka i navika korisnika na tržištu željezničkih IT usluga i ciljnu vrijednost 116 ulaganja C1.4. R4-I1 (Nabava vozila na alternativni pogon za javni gradski i prigradski linijski promet) zbog spajanja postupka javne nabave za izvornu mjeru i prošireni dio te mjere u okviru komponente 1.4. (Razvoj konkurentnog, energetske održivog i učinkovitog prometnog sustava), ključnu etapu 137 ulaganja C1.5. R3-I3 (Uspostava informacijskog sustava za sljedivosti) u okviru komponente 1.5. (Unapređenje korištenja prirodnih resursa i jačanje lanca opskrbe hranom) zbog proširenja opsega pokrivenosti IT sustavom da se uz iste troškove obuhvati veći broj proizvoda, ciljnu vrijednost 145 ulaganja C1.6. R1-I1 (Regionalna diversifikacija i specijalizacija hrvatskog turizma kroz ulaganja u razvoj turističkih proizvoda visoke dodane vrijednosti) u okviru komponente 1.6. (Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma) zbog preuzete obveze nadležnih tijela o dovršetku investicijskih projekata, ciljnu vrijednost 147 ulaganja C1.6. R1-I2 (Jačanje konkurentnosti poduzeća i poticanje zelene i digitalne tranzicije sektora turizma) u okviru komponente 1.6. (Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma) zbog preuzete obveze nadležnih tijela o dovršetku investicijskih projekata, ciljnu vrijednost 287 reforme C4.1. R1 (Razvoj i provedba novih ciljanih mjera aktivne politike zapošljavanja za potrebe zelene i digitalne tranzicije tržišta rada) i ciljnu vrijednost 292 ulaganja C4.1. R3-I1 (Provedba sustava vaučera za obrazovanje zaposlenih i nezaposlenih osoba) u okviru komponente 4.1. (Unapređenje mjera zapošljavanja i pravnog okvira za moderno tržište rada i gospodarstvo budućnosti) zbog pozitivnih trendova na tržištu rada, ciljnu vrijednost 331 ulaganja C5.1. R2-I1 (Nabava opreme za prevenciju, dijagnostiku i liječenje osoba oboljelih od raka) na temelju ažurirane analize budućih potreba s obzirom na promjene stanovništva i zdravstvenih potreba u okviru komponente 5.1. (Jačanje otpornosti zdravstvenog sustava), ciljnu vrijednost 334 i novu ključnu etapu 399 ulaganja C5.1. R3-I1 (Centralno financiranje specijalizacija) zbog objektivnih okolnosti koje se odnose na neočekivano povećanje stope napuštanja specijalističkog medicinskog usavršavanja u okviru komponente 5.1. (Jačanje otpornosti zdravstvenog sustava), ciljnu vrijednost 361 reforme C6.1. R2 (Razvoj okvira za osiguranje adekvatnih vještina u kontekstu zelenih poslova potrebnih za obnovu nakon potresa) u okviru inicijative 6.1. (Obnova zgrada), za koju je ciljni broj osoba koje su završile specijalističke studije zamijenjen uvođenjem i otvaranjem upisa na novi diplomski studij, ciljne vrijednosti 356 i 357 u okviru ulaganja C6.1. R1-I2 (novo ulaganje C7.2. I2) Obnova zgrada oštećenih u potresu s energetsom obnovom, za koje je Hrvatska predložila promjenu opisa ciljne vrijednosti proširenjem popisa prihvatljivih županija pogođenih potresima.

- (23) Na temelju toga Hrvatska je zatražila da se prethodno navedene ključne etape i ciljne vrijednosti izmijene i unesu prethodno navedene promjene. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (24) Hrvatska je objasnila da se zbog objektivnih okolnosti, odnosno zbog poremećaja u opskrbnom lancu, sedam mjera više ne može u cijelosti ostvariti. To se, slijedom navođenja, odnosi na ciljnu vrijednost 51 ulaganja C1.2. R1-I3 (Korištenje vodika i novih tehnologija) u okviru komponente 1.2. (Energetska tranzicija za održivo gospodarstvo), ciljne vrijednosti 119 i 121 ulaganja C1.4. R5-I2 (Istraživanje, razvoj i proizvodnja vozila nove mobilnosti i prateće infrastrukture) u okviru komponente 1.4. (Razvoj konkurentnog, energetske održivog i učinkovitog prometnog sustava), ključnu etapu 184 ulaganja C2.3. R2-I4 (Konsolidacija sustava zdravstvene informacijske

infrastrukture CEZIH), ciljnu vrijednost 200 ulaganja C2.3. R3-I15 (Uspostava aplikativnih rješenja u turizmu s ciljem administrativnog rasterećenja poduzetnika te transformacije modela turizma ka održivosti), ciljnu vrijednost 201 ulaganja C2.3. R3-I16 (Digitalizacija procesa u sportu i rekreaciji na lokalnoj i regionalnoj razini) u okviru komponente 2.3. (Digitalna transformacija društva i javne uprave), ciljnu vrijednost 320 ulaganja C5.1. R1-I1 (Uvođenje usluge mobilne ljekarne u primarnu zdravstvenu zaštitu) u okviru komponente 5.1. (Jačanje otpornosti zdravstvenog sustava), ciljnu vrijednost 321 ulaganja C5.1. R1-I2 (Mobilne ambulante) u okviru komponente 5.1. (Jačanje otpornosti zdravstvenog sustava). Na temelju toga Hrvatska je zatražila da se prethodno navedene ključne etape i ciljne vrijednosti izmijene. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (25) Hrvatska je objasnila da se zbog objektivnih okolnosti, odnosno zato što su se zbog visoke inflacije procijenjeni troškovi mjera znatno povećali, tri mjere više ne mogu u cijelosti ostvariti. Visoka inflacija uglavnom je posljedica znatnog povećanja cijena energije zbog ruske agresije na Ukrajinu. Međutim, i druge su cijene brzo porasle. Na primjer, rast cijena građevinskih radova znatno se ubrzao 2021. uglavnom zbog poremećaja u opskrbnom lancu. To se odnosi na ciljnu vrijednost 71 ulaganja C1.3. R1-I2 (Program razvoja javne vodoopskrbe) u okviru komponente 1.3. (Unapređenje vodnog gospodarstva i gospodarenja otpadom), u kojoj je smanjen broj kilometara obnovljene ili sanirane vodoopskrbne mreže, ulaganje C3.1. R1-I3 (Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje srednjih škola) u okviru komponente 3.1. (Reforma obrazovnog sustava), za koje je ažurirana procjena troškova u skladu s promjenom ukupne omotnice za tu mjeru te na ključnu etapu 288 reforme C4.1. R2 (Jačanje sustava uključivanja i praćenja ranjivih skupina na tržištu rada kroz unapređenje poslovnih procesa HZZ-a) u okviru komponente 4.1. (Unapređenje mjera zapošljavanja i pravnog okvira za moderno tržište rada i gospodarstvo budućnosti), za koju je u analizi adekvatnosti naknada za nezaposlene potrebno više vremena zbog novih ekonomskih okolnosti, osobito visoke inflacije i novih trendova na tržištu rada. Na temelju toga Hrvatska je zatražila da se izmijeni razina potrebne provedbe prethodno navedenih mjera izmjenom određenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, ili procjene njihovih troškova, te da se produlji rok za ključnu etapu 288. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (26) Hrvatska je objasnila da se dvije mjere više ne mogu u cijelosti ostvariti zbog objektivnih okolnosti koje su izvan kontrole nadležnog ministarstva i korisnika, odnosno zbog složenosti i trajanja postupaka utvrđivanja najvažnijih komponenti projekata. To se odnosi na mjere u okviru komponente 1.4. (Razvoj konkurentnog, energetski održivog i učinkovitog prometnog sustava) odnosno na ciljnu vrijednost 107 ulaganja C1.4. R2-I6 (Primjena zelenih tehnologija u željezničkom putničkom prijevozu) i ciljnu vrijednost 118 ulaganja C1.4. R5-I1 (Elektrifikacija i ekologizacija sustava prihvata i otpreme zrakoplova u Zračnoj luci Zadar). Na temelju toga Hrvatska je zatražila da se izmijeni razina potrebne provedbe prethodno navedenih mjera izmjenom prethodno navedenih ciljnih vrijednosti i da se produlje njihovi rokovi. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (27) Hrvatska je objasnila da se jedna mjera zbog objektivnih okolnosti, odnosno zbog manjka potražnje za udaljeni kvalificirani elektronički potpis, više ne može u cijelosti ostvariti. To se odnosi na ciljnu vrijednost 185 ulaganja C2.3. R3-I5 (Projekt uvođenja digitalne osobne iskaznice) u okviru komponente 2.3. (Digitalna transformacija

društva i javne uprave). Na temelju toga Hrvatska je zatražila da se prethodno navedena mjera izmijeni produljenjem roka za prethodno navedenu ciljnu vrijednost. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (28) Hrvatska je nadalje zatražila da se preostala sredstva oslobođena ukidanjem mjera iz članka 21. Uredbe (EU) 2021/241 iskoriste za izmjenu jedne mjere. To se odnosi na nove ciljne vrijednosti 376 i 377 ulaganja C1.2. R1-I1 (Revitalizacija, izgradnja i digitalizacija energetskeg sustava i prateće infrastrukture za dekarbonizaciju energetskeg sektora) u okviru komponente C1.2. (Energetska tranzicija za održivo gospodarstvo). Na temelju toga Hrvatska je zatražila da se izmijeni razina potrebne provedbe prethodno navedene mjere dodavanjem prethodno navedenih ciljnih vrijednosti. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (29) Komisija smatra da razlozi koje je Hrvatska iznijela opravdavaju ažuriranje u skladu s člankom 18. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 i izmjenu u skladu s člankom 21. stavkom 2. te uredbe.

Ispravci administrativnih pogrešaka

- (30) U tekstu Provedbene odluke Vijeća od 28. srpnja 2021. utvrđeno je 11 administrativnih pogrešaka koje utječu na tri ključne etape, pet ciljnih vrijednosti i devet mjera. Provedbenu odluku Vijeća trebalo bi izmijeniti kako bi se ispravile te administrativne pogreške koje nisu u skladu sa sadržajem plana za oporavak i otpornost koji je Komisiji dostavljen 14. svibnja 2021., kako su Komisija i Hrvatska dogovorile. Te se administrativne pogreške odnose na opis mjere za ciljnu vrijednost 185 ulaganja C2.3. R3-I5 (Projekt uvođenja digitalne osobne iskaznice) u okviru komponente 2.3. (Digitalna transformacija društva i javne uprave); opis mjere za reformu C2.5. R1 (Povećanje učinkovitosti pravosudnog sustava za veće povjerenje građana) i ključnu etapu 226 ulaganja C2.5. R1-I3 (Razvoj alata za javnu objavu i pretraživanje sudskih odluka) u okviru komponente 2.5. (Moderno pravosuđe spremno za buduće izazove); opis mjere za ulaganje C1.3. R1-I1 (Program razvoja javne odvodnje otpadnih voda) i ulaganje C1.3. R1-I3 (Program smanjenja rizika od katastrofa u sektoru upravljanja vodama) u okviru komponente C1.3. (Unapređenje vodnog gospodarstva i gospodarenja otpadom); ključnu etapu 142 reforme C1.6. R1 (Povećanje otpornosti i održivosti turističkog sektora) te ključnu etapu 148 i ciljnu vrijednost 149 ulaganja C1.6. R1-I3 (Jačanje kapaciteta sustava za otporan i održiv turizam) u okviru komponente 1.6. (Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma); ciljnu vrijednost 272 ulaganja C3.1. R1-I3 (Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje srednjih škola) u okviru komponente 3.1. (Reforma obrazovnog sustava); reformu C5.1. R1 (Unapređenje učinkovitosti, kvalitete i dostupnosti zdravstvenog sustava); ciljnu vrijednost 343 ulaganja C5.1. R5-I5 (Digitalizacija i opremanje dijagnostičkih jedinica KB-a Merkur) u okviru komponente 5.1. (Jačanje otpornosti zdravstvenog sustava). Ti ispravci ne utječu na provedbu predmetnih mjera.
- (31) Kako bi se procjene troškova ulaganja C3.1. R1-I3 (Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje srednjih škola) u okviru komponente 3.1. (Reforma obrazovnog sustava) uskladili s izmijenjenim opisom ciljne vrijednosti 272, dodana je nova ciljna vrijednost u smislu izgrađenih ili obnovljenih učionica.

Poglavlje o planu REPowerEU na temelju članka 21.c Uredbe (EU) 2021/241

- (32) Poglavlje o planu REPowerEU uključuje jednu novu reformu i pet novih ulaganja. Očekuje se da će se reformom C7.2. R4 (Uvođenje novog modela za pripremu, organizaciju i provedbu programa obrazovanja odraslih usmjerenog na razvoj zelenih vještina i kompetencija u građevinskom sektoru za radnike iz trećih zemalja) uvesti novi model programa obrazovanja odraslih s ciljem stjecanja zelenih vještina i kompetencija u građevinskom sektoru za radnike koji nisu iz EU-a i time doprinijeti cilju plana REPowerEU u skladu s člankom 21.c stavkom 3. točkom (f) Uredbe (EU) 2021/241.
- (33) Očekuje se da će se ulaganjem C7.1. R1-I6 (Jačanje prijenosnih i distribucijskih kapaciteta elektroenergetskog sustava) povećati kapacitet za prijenos električne energije i unaprijediti njezina otprema s juga prema sjeveru i time doprinijeti ciljevima plana REPowerEU u skladu s člankom 21.c stavkom 3. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/241. Ulaganje C7.1. I3 (Povećanje kapaciteta LNG terminala na otoku Krku te jačanje plinske infrastrukture) odnosi se na povećanje kapaciteta LNG terminala na otoku Krku i izgradnju relevantnih plinovoda prema Sloveniji i Mađarskoj, čime će se doprinijeti cilju plana REPowerEU u skladu s člankom 21.c stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) 2021/241. Ulaganje C7.1. R1-I2 (Uspostava gospodarstva temeljenog na vodik (kroz Dolinu vodika Sjeverni Jadran)) odnosi se na sufinanciranje projekata obnovljivog vodika, imenovanje hrvatske Agencije za ugljikovodike koordinacijskim tijelom za vodik u Hrvatskoj, donošenje plana i programa razvoja vodika, adaptaciju pet dizelskih lokomotiva za pogon na vodik i izgradnju punionica za vodik, čime će se doprinijeti ciljevima plana REPowerEU u skladu s člankom 21.c stavkom 3. točkama (b) i (e) Uredbe (EU) 2021/241. Ulaganja C7.1. R1-I3 i C7.1. R1-I4 (Jačanje korištenja obnovljivih izvora energije u prometu i toplinarstvu) odnose se na istraživanje geotermalne energije za potrebe centraliziranog grijanja, proizvodnju održivog biometana, izradu plana razvoja geotermalnog potencijala i certifikaciju bioplina te izgradnju nove infrastrukture za sustave punjenja električnih autobusa, čime će se doprinijeti ciljevima plana REPowerEU u skladu s člankom 21.c stavkom 3. točkama (b) i (e) Uredbe (EU) 2021/241. Očekuje se da će mjere iz plana REPowerEU radi uvođenja energije iz obnovljivih izvora, unapređenja elektrodistribucijske mreže, ali i unapređenja diversifikacije Unijine opskrbe plinom, doprinijeti smanjenju rizika od visokih cijena energije. Očekuje se da će to biti korisno za sve potrošače, a osobito najranjivije. Poglavlje o planu REPowerEU sadržava i proširene mjere koje utječu na sedam mjera u okviru komponenti 1.2. (Energetska tranzicija za održivo gospodarstvo), 1.4. (Razvoj konkurentnog, energetski održivog i učinkovitog prometnog sustava) i 6.1. (Obnova zgrada). Tim proširenim mjerama uvrštenima u poglavlje o planu REPowerEU znatno se povećava razina ambicioznosti za mjere koje su već uvrštene u nacionalni plan za oporavak i otpornost.
- (34) U skladu s člankom 21.c stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241., uzevši u obzir smanjenje maksimalnog financijskog doprinosa od 785 milijuna EUR, Hrvatska je u poglavlje o planu REPowerEU uvrstila tri mjere koje su već sadržane u Provedbenoj odluci Vijeća od 28. srpnja 2021. Te su mjere u toj provedbenoj odluci navedene u okviru komponente 1.2. (Energetska tranzicija za održivo gospodarstvo), ulaganja C1.2. R1-I2 (Korištenje vodika i novih tehnologija), ulaganja C1.2. R1-I4 (Biorafinerija za proizvodnju naprednih biogoriva Sisak) i komponente 6.1. (Obnova zgrada), ulaganja C6.1. R1-I2 (Obnova zgrada oštećenih u potresu s energetsom obnovom).
- (35) Komisija je ocijenila izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU na temelju kriterija iz članka 19. stavka 3. Uredbe (EU) 2021/241.

Uravnotežen odgovor koji doprinosi šest stupova

- (36) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.1. iz Priloga V. toj uredbi, izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU u velikoj mjeri (ocjena A) predstavlja sveobuhvatan i primjereno uravnotežen odgovor na ekonomsku i socijalnu situaciju, čime se na odgovarajući način doprinosi svih šest stupova iz članka 3. te uredbe, uzimajući u obzir specifične izazove i dodijeljena financijska sredstva dotične države članice.
- (37) Revidiranim hrvatskim planom ostvaruju se digitalni ciljevi Uredbe (EU) 2021/241 te on stoga znatno doprinosi prva dva stupa iz članka 3. te uredbe. Mjere koje doprinose ta dva stupa raspoređene su na nekoliko komponenti. Poglavlje o planu REPowerEU sadržava uravnotežen skup novih reformi i ulaganja u nekoliko komponenti koji, zajedno s nekoliko postojećih mjera, znatno doprinose zelenoj tranziciji. Doprinos stupu za pametan, održiv i uključiv rast i stupu za socijalnu i teritorijalnu koheziju potvrđen je uvođenjem novih i proširenjem postojećih mjera. Izmijenjene mjere iz raznih komponenti i dalje doprinose stupu za zdravlje te ekonomsku, socijalnu i institucionalnu otpornost, dok se proširenjem ulaganja u obrazovanje povećava doprinos stupu za politiku za sljedeću generaciju znatnim povećanjem razine ambicioznosti reforme sustava primarnog obrazovanja.

Svladavanje svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u preporukama za Hrvatsku

- (38) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.2. iz Priloga V. toj uredbi, očekuje se da će izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU doprinijeti djelotvornom (ocjena A) svladavanju svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za Hrvatsku, uključujući njihove fiskalne aspekte, ili izazova utvrđenih u drugim relevantnim dokumentima koje je Komisija službeno donijela u kontekstu europskog semestra.
- (39) Konkretno, u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost uzimaju se u obzir preporuke za Hrvatsku koje je Vijeće službeno donijelo prije negoli je Komisija ocijenila izmijenjeni plan Hrvatske. S obzirom na to da se potpora koju je Hrvatska zatražila povećala zbog dodatnog zahtjeva za zajam koji se ne namjerava iskoristiti samo za potrebe ciljeva iz plana REPowerEU, u ukupnoj su ocjeni razmatrane sve strukturne preporuke iz 2022. i 2023. Strukturne preporuke za Hrvatsku iz 2022. i 2023. odnose se na energetske sektor.
- (40) Nakon što je u okviru europskog semestra 2023. ocijenila napredak u provedbi svih relevantnih preporuka za Hrvatsku, Komisija utvrđuje da je Hrvatska preporuku 3.1. iz 2020. o nastavku provedbe mjera kojima se malim i srednjim poduzećima i samozaposlenim osobama osigurava dodatna likvidnost u cijelosti provela. Ostvaren je znatan napredak u pogledu preporuke Hrvatskoj 4.4. iz 2019. i preporuke 3.2. iz 2020. o smanjenju parafiskalnih nameta koji najviše opterećuju.
- (41) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost dopunjuje inicijalni plan u smislu svladavanja izazova utvrđenih u preporukama za Hrvatsku. Sadržava opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno jačaju i doprinose djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela ekonomskih i socijalnih izazova utvrđenih u relevantnim preporukama koje je Vijeće u kontekstu europskog semestra uputilo Hrvatskoj, a osobito izazova u energetske sektoru utvrđenih u novim preporukama za Hrvatsku iz 2022. i 2023. Hrvatska je u poglavlje o planu REPowerEU uvrstila proširene i nove mjere koje se odnose na elektroenergetske mreže (u skladu s preporukama 3.3. iz 2022. i 3.4. iz

2023.), uvođenje energije iz obnovljivih izvora, obnovljivi vodik (u skladu s preporukama 3.3. iz 2019., 3.8. iz 2020., 3.2. iz 2022. te 3.1. i 3.2. iz 2023.), energetska obnovu zgrada (u skladu s preporukama 3.3. iz 2019., 3.4. iz 2022. te 3.1. i 3.5. iz 2023.), infrastrukturu za LNG i plin (u skladu s preporukom 3.1. iz 2022.), promet s nultim emisijama (u skladu s preporukama 3.3. iz 2019., 3.7. iz 2020., 3.5. iz 2022. te 3.1. i 3.6. iz 2023.) i zelene vještine (u skladu s preporukom 3.7. iz 2023.). Konkretno, proširene i nove reforme iz poglavlja o planu REPowerEU odnosno uvođenje novog sustava za vlastitu potrošnju energije iz obnovljivih izvora iz malih elektrana, studija izvedivosti za pilot-projekt geološkog skladištenja ugljika u Hrvatskoj, imenovanje Agencije za ugljikovodike koordinacijskim tijelom za vodik u Hrvatskoj, plan razvoja geotermalnog potencijala, plan za proizvodnju i korištenje biogoriva u prometu te certifikacija bioplina u skladu su s preporukama Hrvatskoj 3.3. iz 2019., 3.8. iz 2020., 3.2. iz 2022. te 3.1. i 3.2. iz 2023.

- (42) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava druga ulaganja i proširene mjere čiji je dodatni cilj svladavanje izazova utvrđenih u preporukama za Hrvatsku. Povećanje za milijardu eura iznosa sredstava dodijeljenih za reformu C3.1. R1-I4 Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje osnovnih škola za potrebe jednosmjenskog rada i cjelodnevne nastave znatno doprinosi provedbi preporuka Hrvatskoj 2.1. iz 2019. i 2.4. iz 2020. Dodatno proširenje ulaganja u javnu odvodnju otpadnih voda i vodoopskrbu u skladu je s preporukama Hrvatskoj 3.3. iz 2019. i 3.6. iz 2020.

Doprinos potencijalu za rast, otvaranju radnih mjesta i ekonomskoj, socijalnoj i institucionalnoj otpornosti

- (43) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.3. iz Priloga V. toj uredbi, očekuje se da će izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU imati visok učinak (ocjena A) na jačanje potencijala za rast, otvaranje radnih mjesta te na ekonomsku, socijalnu i institucionalnu otpornost u Hrvatskoj, da će doprinijeti provedbi europskog stupa socijalnih prava, među ostalim promicanjem politika za djecu i mlade, kao i na smanjenje ekonomskih i socijalnih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19, i time povećati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju i konvergenciju u Uniji.
- (44) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU sadržava ulaganja kojima je cilj ubrzati zelenu tranziciju, osigurati otpornost na dodatne energetske šokove te ostvariti ciljeve plana REPowerEU. Konkretno, Hrvatska je uvrstila nove mjere radi promicanja korištenja energije iz obnovljivih izvora, povećanja kapaciteta elektroenergetskog sustava, ubrzanja razvoja gospodarstva koje se temelji na vodiku, unapređenja energetske učinkovitosti i privlačenja kapitala u održive djelatnosti.
- (45) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU sadržava i dodatne resurse za proširenje postojećih mjera u prometu, vodnom gospodarstvu i obrazovanju, za koje se očekuje da će dodatno doprinijeti zelenoj tranziciji i potaknuti ekonomsku i socijalnu otpornost.
- (46) Očekuje se da će izmijenjeni plan za oporavak i otpornost već u kratkom i srednjem roku osnažiti gospodarski rast, s procijenjenim znatnim učinkom produktivnih ulaganja na BDP, što uključuje osposobljavanje i obrazovanje, i s dodatnim pozitivnim učincima predloženih reformi. U izmijenjenom planu za oporavak i otpornost prilagođena je dodjela resursa kako bi se, među ostalim ranjivim skupinama, učinkovitije olakšalo cjeloživotno učenje i stjecanje zelenih i digitalnih vještina.

Načelo nenanošenja bitne štete

- (47) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.4. iz Priloga V. toj uredbi, očekuje se da će izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU osigurati da se ni jednom mjerom (ocjena A) za provedbu projekata reformi i ulaganja koje taj plan sadržava ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ (načelo nenanošenja bitne štete).
- (48) U izmijenjenom se planu ocjenjuje usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete primjenom metode iz Komisijinih tehničkih smjernica o primjeni načela nenanošenja bitne štete u okviru Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost (2021/C58/01). Promjene mjera uvedene izmjenom plana za oporavak i otpornost ne utječu na ocjenu izvorne verzije plana za oporavak i otpornost. Na temelju dostavljenih informacija može se zaključiti da se očekuje da će se izmijenjenim planom osigurati da se ni jednom mjerom ne nanosi bitna šteta u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852.
- (49) U skladu s člankom 21.c stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/241, Komisija na temelju informacija koje je Hrvatska dostavila smatra da se načelo nenanošenja bitne štete ne bi trebalo primjenjivati na ulaganje C7.1. I3 koje uključuje povećanje kapaciteta LNG terminala na otoku Krku te izgradnju plinovoda Zlobin–Bosiljevo, otpremnog plinovoda Bosiljevo–Sisak–Kozarac prema Mađarskoj i dionice Lučko–Zabok interkonekcije Hrvatska–Slovenija.
- (50) Konkretno, Komisija smatra da povećanje kapaciteta LNG terminala na Krku s 250 000 m³/h na 700 000 m³/h (s 2,9 milijardi m³ godišnje na 6,1 milijardu m³ godišnje) doprinosi smanjenju ovisnosti o dobavi ruskog plina u jugoistočnu Europu, osobito Sloveniju i Mađarsku, koje imaju ograničene opcije za dobavne rute. Povećanje kapaciteta LNG terminala treba biti u potpunosti sinkronizirano s unapređenjem infrastrukture plinovoda u Hrvatskoj kako bi se zajamčilo povećanje kapaciteta za transport plina prema Sloveniji i Mađarskoj. Doprinos te mjere smanjenju ovisnosti o opskrbi iz Rusije, a time i sigurnosti opskrbe potvrđen je i u Prilogu III. Komunikaciji o planu REPowerEU⁶, na temelju ocjene Europske mreže operatora transportnih sustava za plin (ENTSOG). S obzirom na to da je godišnja potražnja Hrvatske, Slovenije i Mađarske od 14 milijardi m³ godišnje više nego dvostruko veća od povećanog kapaciteta LNG terminala od 6,1 milijardu m³ godišnje, mjera je proporcionalna. Razmatrana su čišća alternativna rješenja, kao što je obnovljivi vodik, ali se ne mogu smatrati tehnološki i ekonomski izvedivom alternativom koja bi se mogla uvesti u usporedivom roku, odnosno do kraja 2026. S obzirom na to da svi projekti transporta plina trebaju biti tehnički spremni za transport vodika te da je ograničeni dodatni kapacitet LNG terminala minimalni kapacitet potreban kako bi hrvatski susjedi postupno ukinuli uvoz ruskog plina, smatra se da je rizik učinka ovisnosti smanjen. Komisija stoga na temelju analize popratne dokumentacije koju je Hrvatska dostavila pozitivno ocjenjuje da je ta mjera potrebna i proporcionalna za zadovoljenje trenutačnih potreba za sigurnost opskrbe, imajući u vidu čišća izvediva alternativna rješenja i rizik učinka ovisnosti, u skladu s člankom 21.c stavkom 6. točkom (a) Uredbe (EU) 2021/241.

⁵ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

⁶ Komunikacija o planu REPowerEU, COM(2022) 230 final, (18.5.2022.).

- (51) Rezultati relevantnih procjena utjecaja na okoliš potvrđuju da te projekte treba provoditi u skladu s primjenjivim EU-ovim i nacionalnim pravnim okvirom u području okoliša, kako bi se smanjila šteta, osobito zaštitom kvalitete zraka, vodnih tijela, tla i bioraznolikosti. U procjenama utjecaja na okoliš predviđen je plan gospodarenja otpadom, prema kojem bi trebalo poduzeti mjere odvojenog prikupljanja komunalnog otpada i opasnih materijala. Fizički klimatski rizici za projekt plinske infrastrukture utvrdit će se provedbom pouzdane procjene klimatskih rizika i ranjivosti. Opseg mjere nije veći od onoga što je potrebno za ispunjenje potreba EU-a za sigurnost opskrbe energijom. Na temelju analize popratne dokumentacije koju je Hrvatska dostavila, Komisija smatra da su poduzeti zadovoljavajući napor kako bi se ograničila moguća šteta za okolišne ciljeve, ako je to izvedivo, u skladu s člankom 21.c stavkom 6. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/241.
- (52) Predviđa se da će se povećanjem kapaciteta LNG terminala na otoku Krku i izgradnjom relevantne infrastrukture plinovoda zadovoljiti samo nužne potrebe za sigurnošću opskrbe i da se neće dodatno povećati potrošnja plina u Uniji jer je cilj zamijeniti količine plina koje su se prethodno uvozile iz Rusije. Mjera je u skladu sa širom energetsom i klimatskom politikom koju je Hrvatska utvrdila u ažuriranom Nacionalnom energetsom i klimatskom planu. Komisija na temelju analize popratne dokumentacije koju je Hrvatska dostavila smatra da mjera ne ugrožava ostvarenje Unijinih klimatskih ciljeva za 2030. ni Unijina cilja klimatske neutralnosti do 2050., u skladu s člankom 21.c stavkom 6. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/241.
- (53) U skladu s popratnom dokumentacijom koju je Hrvatska dostavila, planirano je da mjera postane operativna do 31. prosinca 2026., u skladu s člankom 21.c stavkom 6. točkom (d) Uredbe (EU) 2021/241.
- (54) Ukupni procijenjeni troškovi ulaganja C7.1. I3 iznose 559 000 000 EUR, što je 19 % procijenjenih troškova mjera uvrštenih u poglavlje o planu REPowerEU, u skladu s člankom 21.c stavkom 9. Uredbe (EU) 2021/241.
- (55) U skladu s člankom 21.c stavkom 8. Uredbe (EU) 2021/241, prihod stavljen na raspolaganje u skladu s člankom 10.e stavkom 1. Direktive 2003/87/EZ neće doprinijeti ulaganju C7.1. I3 na koje se primjenjuje odstupanje od načela nenanošenja bitne štete jer su procijenjeni troškovi drugih reformi i ulaganja iz poglavlja o planu REPowerEU viši od iznosa koji je Hrvatskoj na raspolaganju u skladu s člankom 21.a Uredbe (EU) 2021/241.

Doprinos ciljevima plana REPowerEU

- (56) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (da) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.12. iz Priloga V. toj uredbi, očekuje se da će poglavlje o planu REPowerEU djelotvorno i u velikoj mjeri (ocjena A) doprinijeti energetske sigurnosti, diversifikaciji opskrbe energijom u Uniji, povećanju uvođenja energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti, povećanju kapaciteta za skladištenje energije odnosno potrebnom smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima prije 2030.
- (57) Očekuje se da će novo ulaganje C7.1. I3 (Povećanje kapaciteta LNG terminala na otoku Krku te jačanje plinske infrastrukture) doprinijeti ciljevima iz plana REPowerEU koji se odnose na unapređenje sigurnosti opskrbe i diversifikaciju opskrbe plinom u Uniji u skladu s člankom 21.c stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) 2021/241 jer će smanjiti ovisnost o dobavi ruskog plina u jugoistočnu Europu, osobito Sloveniju i Mađarsku, koje imaju ograničene opcije za dobavne rute. To ulaganje uključuje povećanje kapaciteta LNG terminala na Krku na 700 000 m³/h (6,1

milijardu m³ godišnje) i izgradnju plinovoda Zlobin–Bosiljevo, otpremnog plinovoda Bosiljevo–Sisak–Kozarac prema Mađarskoj i dionice Lučko–Zabok interkonekcije Hrvatska–Slovenija. Cilj je tog ulaganja osigurati alternativni pravac za opskrbu plinom država članica koje graniče s Hrvatskom, kao što su Slovenija i Mađarska, jer LNG terminal na Krku već ima kapacitet (2,9 milijardi m³ godišnje) dostatan za zadovoljenje potražnje za plinom u Hrvatskoj.

- (58) Očekuje se da će prošireni dio ulaganja C7.2. I1 (Energetska obnova zgrada) i prošireno ulaganje C7.2. I2 (Obnova zgrada oštećenih u potresu s energetsom obnovom) doprinijeti ciljevima plana REPowerEU povećanjem energetske učinkovitosti zgrada u skladu s člankom 21.c stavkom 3. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/241. Tim se ulaganjima osiguravaju dodatna sredstva za energetsku obnovu javnih i višestambenih zgrada, energetsku obnovu javnih zgrada prema modelu ESCO, kao i za energetsku obnovu zgrada oštećenih u potresima.
- (59) Očekuje se da će ulaganje C7.1. R1-I5 (Biorafinerija za proizvodnju naprednih biogoriva Sisak), proširena reforma C7.1. R1 (Dekarbonizacija energetskog sektora), ulaganje C7.1. R1-I1 (Korištenje vodika i novih tehnologija) i C7.1. R1-I2 „Uspostava gospodarstva temeljenog na vodiku (kroz Dolinu vodika Sjeverni Jadran)” i nova ulaganja C7.1. R1-I3 „Jačanje korištenja obnovljivih izvora energije u prometu i toplinarstvu” i C7.1. R1-I4 „Biorafinerija za proizvodnju naprednih biogoriva Sisak” doprinijeti ciljevima plana REPowerEU koji se odnose na smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima povećanjem proizvodnje i uvođenja energije iz obnovljivih izvora, kao što su održivi biometan, obnovljivi vodik i geotermalna energija te povećanjem udjela i ubrzanjem uvođenja energije iz obnovljivih izvora u skladu s člankom 21.c stavkom 3. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/241. Te se mjere odnose na početak rada biorafinerije u Sisku, uvođenje novog sustava vlastite potrošnje koji bi ubrzao uvođenje energije iz obnovljivih izvora, kao što su solarni fotonaponski sustavi na obiteljskim kućama i višestambenim zgradama, te proizvodnju 10 MW vodika, izgradnju šest punionica za vodik i skup studija izvedivosti za projekt podzemnog geološkog skladištenja CO₂ u Hrvatskoj. Te se mjere odnose i na sufinanciranje projekata vodika iz obnovljivih izvora u kontekstu projekta „Dolina vodika Sjeverni Jadran” i imenovanje Agencije za ugljikovodike koordinacijskim tijelom za vodik u Hrvatskoj, izradu plana i programa razvoja vodika, kao i na geotermalna istraživanja i bušotine za potrebe centraliziranog grijanja, proizvodnju održivog biometana te izradu plana razvoja geotermalnog potencijala i certifikaciju bioplina.
- (60) Očekuje se da će prošireno ulaganje C7.2. I1 „Energetska obnova zgrada” doprinijeti cilju plana REPowerEU koji se odnosi na rješavanje problema energetskog siromaštva, u skladu s člankom 21.c stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/241, osiguravanjem dodatnih sredstava za Program suzbijanja energetskog siromaštva koji je u tijeku.
- (61) Očekuje se da će proširene reforme C7.2. R1 „Povećanje učinkovitosti, smanjenje administrativnog opterećenja i digitalizacija procesa obnove” i reforme C7.2. R2 i C7.2. R3 „Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot-projekta razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama” doprinijeti cilju plana REPowerEU koji se odnosi na smanjenje potražnje za energijom, u skladu s člankom 21.c stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2021/241, intenzivnijim informiranjem javnosti o prednostima zelene tranzicije i pružanjem potpore projektima razvoja zelene infrastrukture.

- (62) Očekuje se da će novo ulaganje C7.1. R1-I6 „Jačanje prijenosnih i distribucijskih kapaciteta elektroenergetskog sustava” doprinijeti ciljevima plana REPowerEU koji se odnose na povećanje energetske sigurnosti i uklanjanje uskih grla u elektrodistribucijskoj mreži, u skladu s člankom 21.c stavkom 3. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/241. Očekuje se da će ta mjera unaprijediti kapacitet elektrodistribucijske mreže i otpremu električne energije s juga prema sjeveru Hrvatske.
- (63) Očekuje se da će proširena ulaganja C7.1. I1 „Nabava vozila na alternativni pogon za javni gradski i prigradski linijski promet” i C7.1. I2 „Program sufinanciranja kupnje novih vozila na alternativna goriva i razvoja infrastrukture alternativnih goriva u cestovnom prometu”, kao i nova ulaganja C7.1. R1-I2 „Uspostava gospodarstva temeljenog na vodiku (kroz Dolinu vodika Sjeverni Jadran)” i C7.1. R1-I3 „Jačanje korištenja obnovljivih izvora energije u prometu i toplinarstvu” i ulaganje C7.1 R1-I4 „Biorafinerija za proizvodnju naprednih biogoriva Sisak” doprinijeti ciljevima plana REPowerEU koji se odnose na podupiranje prometa s nultom stopom emisija, u skladu s člankom 21.c stavkom 3. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/241. Te mjere uključuju nabavu dodatna 103 autobusa na električni pogon ili na vodik i vodikove energetske jedinice za napajanje električnih lokomotiva (HERMES), brže punionice za električna vozila u cestovnom prometu, adaptaciju pet dizelskih lokomotiva za pogon na vodik i pet punionica za vlakove, autobuse ili plovila u pomorskom prometu, novu infrastrukturu i punionice za električne autobuse, kao i donošenje plana za proizvodnju i korištenje biogoriva u prometu.
- (64) Očekuje se da će nova reforma C7.2. R4 „Uvođenje novog modela za pripremu, organizaciju i provedbu programa obrazovanja odraslih usmjerenog na razvoj zelenih vještina i kompetencija u građevinskom sektoru za radnike iz trećih zemalja” doprinijeti cilju plana REPowerEU koji se odnosi na ubrzanje prekvalifikacije radne snage radi stjecanja zelenih vještina, u skladu s člankom 21.c stavkom 3. točkom (f) Uredbe (EU) 2021/241, uvođenjem novog modela programa obrazovanja odraslih s ciljem stjecanja zelenih vještina i kompetencija u građevinskom sektoru za strane radnike koji nisu iz EU-a.
- (65) Poglavlje o planu REPowerEU usklađeno je s hrvatskim okvirom politike čiji je cilj smanjenje emisija stakleničkih plinova i povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora. Tim se mjerama pojačavaju i mjere uvrštene u izvorni plan za oporavak i otpornost kojima se promiče energetska učinkovitost, promet s nultim emisijama i povećava udio energije iz obnovljivih izvora.
- (66) U poglavlju o planu REPowerEU novim se ulaganjem C7.1. R1-I6 „Jačanje prijenosnih i distribucijskih kapaciteta elektroenergetskog sustava” odgovara na potrebu za unapređenjem energetske sigurnosti jačanjem elektroenergetske mreže.
- (67) U poglavlju o planu REPowerEU odgovara se i na potrebu za diversifikacijom opskrbe energijom u Uniji ulaganjem u ukapljeni prirodni plin i plinsku infrastrukturu, odnosno povećanjem kapaciteta LNG terminala na Krku na 700 000 m³/h (6,1 milijardu m³ godišnje) i izgradnjom relevantnih plinovoda za izvoz plina u susjedne države članice, i to novim ulaganjem C7.1. I3 „Povećanje kapaciteta LNG terminala na otoku Krku te jačanje plinske infrastrukture”.

Mjere s prekograničnom ili višedržavnom dimenzijom ili učinkom

- (68) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkama (d) i (b) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.13. iz Priloga V. toj uredbi, očekuje se da će mjere uvrštene u poglavlje o

planu REPowerEU u velikoj mjeri (ocjena A) imati prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak.

- (69) Ulaganja s višedržavnom i prekograničnom dimenzijom uvrštena u poglavlje o planu REPowerEU odnose se na povećanje kapaciteta LNG terminala na otoku Krku i izgradnju relevantne infrastrukture plinovoda jer bi taj terminal trebao povećati sigurnost opskrbe otvaranjem novog pravca za opskrbu jugoistočne Europe, osobito Slovenije i Mađarske. Ulaganja u unapređenje elektrodistribucijske mreže imaju prekograničnu dimenziju jer se očekuje da će omogućiti konekciju većeg udjela energije iz obnovljivih izvora u mrežu i smanjiti potražnju za fosilnim gorivima.
- (70) Ulaganja u vodik i ulaganje u biorafineriju za proizvodnju naprednog bioetanola te ulaganja u geotermalnu energiju i održivi biometan imaju prekograničnu dimenziju jer bi trebala povećati udio i korištenje energije iz obnovljivih izvora te tako smanjiti potražnju za fosilnim gorivima. Očekuje se da će ulaganja u autobuse na alternativni pogon i infrastrukturu za alternativna goriva smanjiti ovisnost o fosilnim gorivima. Očekuje se da će ulaganja u obnovu zgrada povećati energetske učinkovitost i tako smanjiti potražnju za energijom i ovisnost o fosilnim gorivima.
- (71) Stoga bi te mjere trebale doprinijeti sigurnosti opskrbe energijom u Uniji u cjelini, među ostalim svladavanjem izazova utvrđenih u najnovijoj Komisijinoj procjeni potreba, u skladu s ciljevima iz članka 21.c stavka 3. Uredbe (EU) 2021/241, uzimajući u obzir financijski doprinos dostupan određenoj državi članici, njezin geografski položaj te smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima i smanjenje potražnje za energijom.
- (72) Ukupni troškovi tih mjera iznose 2 904,99 milijuna EUR, što je više od 30 % procijenjenih troškova za poglavlje o planu REPowerEU.

Doprinos zelenoj tranziciji i bioraznolikosti

- (73) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.5. iz Priloga V. toj uredbi, izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU sadržava mjere koje u velikoj mjeri (ocjena A) doprinose zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost, ili svladavanju izazova koji iz nje proizlaze. Za mjere koje doprinose klimatskim ciljevima predviđeno je 39,02 % ukupnih sredstava dodijeljenih planu za oporavak i otpornost i 62,63 % ukupnih procijenjenih troškova za mjere iz poglavlja o planu REPowerEU izračunanih u skladu s metodom iz Priloga VI. toj uredbi. U skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2021/241, izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU u skladu je s informacijama iz Nacionalnog energetskog i klimatskog plana za razdoblje od 2021. do 2030. godine.
- (74) Zbog smanjenog financijskog doprinosa za hrvatski plan za oporavak i otpornost i uključivanja novih mjera koje ne doprinose klimatskim ciljevima u taj plan, klimatski doprinos plana smanjen je s 40,03 % na 39,02 %. Međutim, u poglavlju o planu REPowerEU osigurava se dodatna potpora zelenoj tranziciji u Hrvatskoj jer reforme i ulaganja zajedno doprinose povećanju energetske učinkovitosti zgrada, a time i smanjenju potrošnje energije, smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima povećanjem proizvodnje i korištenja energije iz obnovljivih izvora, čime doprinose povećanju energetske sigurnosti, uklanjanju uskih grla u elektrodistribucijskoj mreži i dekarbonizaciji prometnog sektora.
- (75) Što se tiče doprinosa mjera iz poglavlja o planu REPowerEU u hrvatskom planu za oporavak i otpornost ostvarenju klimatskih ciljeva za 2030. i EU-ova cilja klimatske

neutralnosti do 2050., tim se mjerama namjerava potaknuti korištenje energije iz obnovljivih izvora uvođenjem novog modela vlastite potrošnje i povećanjem kapaciteta za proizvodnju vodika. Štoviše, Hrvatska je uključila i mjere za unapređenje ekologizacije javnog prijevoza nabavom dodatnih električnih vozila i vozila na vodik te unapređenjem kvalitete infrastrukture za alternativna goriva u cestovnom prometu, kao i za dodjelu znatnih dodatnih sredstava za obnovu zgrada radi unapređenja njihove energetske učinkovitosti i dugoročnog rješavanja problema energetskog siromaštva.

- (76) Očekuje se da će te mjere imati trajan učinak jer će se ubrzati postupno napuštanje fosilnih goriva u korist održivog sustava energije iz obnovljivih izvora u Hrvatskoj. Očekuje se da će doprinijeti i smanjenju emisija stakleničkih plinova i olakšati uvođenje energije iz obnovljivih izvora u Hrvatskoj i tako doprinijeti ostvarenju klimatskih ciljeva za 2030. i Unijina cilja klimatske neutralnosti do 2050.

Doprinos digitalnoj tranziciji

- (77) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (f) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.6. iz Priloga V. toj uredbi, izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava mjere koje u velikoj mjeri doprinose digitalnoj tranziciji ili svladavanju izazova koji iz nje proizlaze. Za mjere potpore digitalnim ciljevima predviđeno je 20,09 % ukupnih sredstava dodijeljenih za izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, izračunanih u skladu s metodom iz Priloga VII. toj uredbi.
- (78) Pozitivna ocjena doprinosa digitalnoj tranziciji iz Provedbene odluke Vijeća od 28. srpnja 2021. i dalje je valjana. Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost i dalje znatno doprinosi digitalnoj tranziciji, među ostalim povećanjem digitalizacije javne uprave, broja digitalnih usluga građanima i poduzetnicima te ulaganjima u e-zdravlje i digitalizaciju prometnog sektora.
- (79) Očekuje se da će poglavlje o planu REPowerEU doprinijeti digitalnoj tranziciji i svladavanju izazova koji iz nje proizlaze digitalizacijom upravljanja elektroenergetskim sustavom i daljnjom modernizacijom hrvatske elektrodistribucijske mreže provedbom reforme C7.1. R1-I6, čiji je cilj unapređenje elektrodistribucijskog sustava, povećanje njegova kapaciteta i poboljšanje otpreme električne energije s juga prema sjeveru Hrvatske. U skladu s člankom 21.c stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/241, reforme i ulaganja iz poglavlja o planu REPowerEU ne trebaju se uzimati u obzir za izračun ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za potrebe primjene zahtjeva o digitalnom cilju utvrđenog u toj uredbi.

Trajan učinak

- (80) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (g) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.7. iz Priloga V. toj uredbi, očekuje se da će izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU u velikoj mjeri (ocjena A) imati trajan učinak na Hrvatsku.
- (81) U izmijenjenom planu povećana su ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora, ekologizaciju prometa i energetske obnovu zgrada, a uvedena su i nova ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora, osobito vodik i infrastrukturu za punionice za električna vozila, geotermalnu energiju i proizvodnju održivog biometana. Izmijenjenim planom stoga se zadržava ambicija prvotnog plana, a povećan je fokus na zelenu tranziciju, u skladu s ciljevima plana REPowerEU. Izmijenjeni plan doprinosi i dugoročnom održivom razvoju zahvaljujući dodatnim ulaganjima u infrastrukturu za gospodarenje otpadom te obnovu i sanaciju mreže javne vodoopskrbe.

- (82) U izmijenjenom je planu naglašena reforma javne uprave poticajima sustavu ocjenjivanja učinkovitosti rada i nagrađivanja službenika. Povećan je i napor za reformu obrazovnog sustava i uvođenje jednosmjenske nastave, potporom za potrebnu osnovnoškolsku infrastrukturu. Nove reforme u građevinskom sektoru usmjerene su na kružno gospodarstvo, održivo urbanističko planiranje i razvoj zelenih vještina. Revidirani plan sadržava i nove reforme s ciljem jačanja uloge financijskog sektora u održivom financiranju i daljnjeg razvoja tržišta kapitala. Reforme i ulaganja iz revidiranog plana trebali bi dodatno ojačati trajni učinak plana na produktivnost Hrvatske i njezinu ekonomsku, socijalnu i institucionalnu otpornost.

Praćenje i provedba

- (83) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (h) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.8. iz Priloga V. toj uredbi, aranžmani predloženi u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU smatraju se odgovarajućima (ocjena A) za učinkovito praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost, što uključuje i predviđene rokove, ključne etape i ciljne vrijednosti i s njima povezane pokazatelje.
- (84) Izmijenjeni hrvatski plan za oporavak i otpornost nema negativan utjecaj na razinu ambicioznosti izvornog plana za oporavak i otpornost. Relevantni mehanizmi za provjeru, sustavi za prikupljanje podataka i odgovornosti mogu se ocijeniti kao jasni, pouzdani i djelotvorni za potpuno i pravodobno ostvarenje ključnih etapa i ciljnih vrijednosti. Ocjena primjerenosti strukture za provedbu plana za oporavak i otpornost, aranžmana za praćenje napretka i izvješćivanje, kao i ukupnih organizacijskih aranžmana ostaje nepromijenjena.

Troškovi

- (85) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (i) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.9. iz Priloga V. toj uredbi obrazloženje iznosa procijenjenih ukupnih troškova izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, navedeno u planu za oporavak i otpornost donekle je (ocjena B) razumno i uvjerljivo, u skladu je s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjerno očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.
- (86) Ocjena izvornog plana za oporavak i otpornost bila je da su procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost donekle razumni i uvjerljivi (ocjena B), u skladu s načelom troškovne učinkovitosti te razmjerni očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.
- (87) Hrvatska je dostavila pojedinačne procjene troškova za sva izmijenjena i nova ulaganja i reforme s povezanim troškovima uključenima u izmijenjeni plan za oporavak i otpornost i obrazložila ih brojnim izvorima. To uključuje pozive za iskaz interesa posebno objavljene za potrebe plana za oporavak i otpornost, ugovore o javnoj nabavi za slične usluge ili ranija slična ulaganja. Informacije o troškovima koje je dostavila Hrvatska uglavnom su dovoljno detaljne i potkrijepljene. Procjene i pretpostavke o troškovima Hrvatska je dostavila na standardnom predlošku tablice, koja je namijenjena za sažetak glavnih informacija i dokaza o troškovima, uključujući metodu izračuna troškova. Hrvatska je za većinu novih mjera dostavila i dodatne dokumente i materijale kako bi pojasnila procjene troškova i dostavila podatke o troškovima te referentne vrijednosti za usporediva ulaganja provedena u prošlosti ili u drugim zemljama. Ti dokumenti uključuju opise i objašnjenja glavnih uzroka i promjena troškova izmijenjenih mjera i njihove razmjernosti.

- (88) Iznos procijenjenih ukupnih troškova plana u skladu je s prirodom i vrstom predviđenih reformi i ulaganja. Stoga se procjene troškova za sve mjere iz plana za oporavak i otpornost smatraju u velikoj mjeri ili donekle uvjerljivima. Hrvatska je dostavila dovoljno informacija i dokaza da iznos procijenjenih ukupnih troškova nije obuhvaćen postojećim ili planiranim financiranjem sredstvima Unije. U konačnici, procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost u skladu su s načelom troškovne učinkovitosti i razmjerni su očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku

Zaštita financijskih interesa Unije

- (89) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (j) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.10. iz Priloga V. toj uredbi, aranžmani predloženi u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, primjereni su (ocjena A) za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa pri korištenju sredstava stavljenih na raspolaganje na temelju te uredbe i očekuje se da će se tim aranžmanima djelotvorno izbjeći dvostruko financiranje sredstvima na temelju te uredbe i drugih programa Unije. Time se ne dovodi u pitanje primjena drugih instrumenata i mehanizama za promicanje usklađenosti s pravom Unije, među ostalim za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa te za zaštitu proračuna Unije u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća⁷.
- (90) U prvotnoj je ocjeni donesen zaključak o primjerenosti kontrolnih i revizijskih aranžmana koje je Hrvatska predložila (ocjena A) u skladu s kriterijem 2.10. iz Priloga V. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost, uz uvjet pravovremenog ostvarenja četiri ključne etape koje se odnose na repozitorij za praćenje provedbe plana za oporavak i otpornost, usvajanje zakonskog mandata Uprave za makroekonomske analize u okviru Ministarstva financija kao koordinacijskog tijela i Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske unije kao tijela za reviziju, kao i na sustav za praćenje i kontrolu i ažuriranje postupaka. Statut Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske unije (ARPA) prilagođen je radi usklađenja s Uredbom (EU) 2021/241 i njime se osigurava zakonski mandat za provedbu revizija u okviru područja primjene nacionalnog plana za oporavak i otpornost.
- (91) Komisija je nakon prvotne ocjene, koja se temeljila na predloženom sustavu revizije i kontrole, imala pristup informacijama o aktualnoj provedbi raznih postupaka kontrole radi sprečavanja, otkrivanja i ispravljanja prijevara, korupcije i sukoba interesa. To uključuje preliminarne zaključke revizije o zaštiti financijskih interesa Unije koju je Komisija provela u Hrvatskoj. Hrvatska nadležna tijela poduzela su odgovarajuće korake kako bi provela preporuke iz tog izvješća, što uključuje detaljno ažuriranje pravila kojima se osigurava zaštita financijskih interesa Unije.
- (92) S obzirom na tu informaciju, Komisija smatra da je sustav unutarnje kontrole za hrvatski plan za oporavak i otpornost općenito primjeren. Sustav unutarnje kontrole opisan u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost Hrvatske temelji se na pouzdanim postupcima i strukturama i utvrđeni su jasni akteri te njihove uloge i odgovornosti za obavljanje zadaća unutarnje kontrole. Radi provedbe reformi i

⁷ Uredba (EU) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije (SL L 433I, 22.12.2020., str. 1.).

ulaganja za svaku je komponentu i potkomponentu imenovano nadležno tijelo na razini ministarstva i središnjeg državnog ureda. Sustav unutarnje kontrole i drugi relevantni aranžmani u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost Hrvatske, među ostalim za mehanizme provjere, prikupljanje i pohranu podataka te odgovornosti relevantnih dionika, primjereni su za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje korupcije, prijevара i sukoba interesa pri korištenju sredstava na temelju Uredbe (EU) 2021/241 i izbjegavanja dvostrukog financiranja na temelju te uredbe i drugih programa Unije.

Koherentnost plana za oporavak i otpornost

- (93) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (k) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.11. iz Priloga V. toj uredbi, izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU u velikoj mjeri (ocjena A) sadržava mjere za provedbu reformi i projekata javnih ulaganja koji čine usklađena djelovanja.
- (94) Izvorni hrvatski plan za oporavak i otpornost strukturiran je u pet koherentnih komponenti, jednu inicijativu i poglavlje o planu REPowerEU i svi doprinose općim i specifičnim ciljevima Mehanizma za oporavak i otpornost. Svaka se komponenta temelji na usklađenim paketima reformi i ulaganja, s mjerama koje se međusobno jačaju ili su komplementarne.
- (95) Mjere širokog raspona doprinose zajedničkim ciljevima poticanja oporavka hrvatskog gospodarstva i jačanja njegove otpornosti na buduće šokove. Plan sadržava važne reforme za unapređenje vodnog gospodarstva i gospodarenja otpadom, obrazovanje, ubrzano uvođenje energije iz obnovljivih izvora te dodatnu potporu zelenoj i digitalnoj tranziciji, čime se osigurava održiv i uključiv rast.
- (96) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava promjene u svih pet postojećih komponenti i inicijativi 6.1., kao i dodatne reforme i ulaganja u poglavlju o planu REPowerEU. U revidiranom planu nije izmijenjena komplementarnost tih pet komponenti i jedne inicijative i njime se i dalje nastoje ostvariti usklađeni i koherentni ciljevi. Proširenim i novouvedenim mjerama u poglavlju o planu REPowerEU dodaje se novi stupanj komplementarnosti napora koji se ulažu u energetska tranziciju i dekarbonizaciju jer se dopunjuju ili jačaju postojeće mjere o čistoj energiji, održivoj mobilnosti i obnovi zgrada.

Postupak savjetovanja

- (97) Hrvatska je tijekom izrade izmijenjenog plana za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU provela postupak savjetovanja uglavnom u obliku postupka pisanih očitovanja za pojedinačne komponente plana. Dionici (predstavnici ministarstava, organizacija i udruženja u području tržišta kapitala, energetike, prometa) imali su priliku dostaviti prijedloge projekata za revidirani plan za oporavak i otpornost i poglavlje o planu REPowerEU. Nadležna nacionalna tijela uvrstila su ta očitovanja primljena tijekom savjetovanja i uskladila su sadržaj novog poglavlja o planu REPowerEU.
- (98) Dionici, lokalna tijela, socijalni partneri i javnost redovito su informirani o napretku provedbe plana i na godišnjoj konferenciji o provedbi hrvatskog plana za oporavak i otpornost. U izmijenjenom planu predviđaju se dodatna savjetovanja sa socijalnim partnerima ili relevantnim dionicima o provedbi plana, osobito prije donošenja relevantnih propisa o ključnim reformama. Kako bi se zajamčilo preuzimanje odgovornosti relevantnih aktera, iznimno je važno uključiti sva lokalna tijela i dionike te socijalne partnere u provedbu ulaganja i reformi uvrštenih u izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU.

Pozitivna ocjena

- (99) Nakon Komisijine pozitivne ocjene izmijenjenog plana za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, uz konstataciju da plan na zadovoljavajući način ispunjava kriterije za ocjenjivanje iz Uredbe (EU) 2021/241, u skladu s njezinim člankom 20. stavkom 2. i Prilogom V. toj uredbi, trebalo bi utvrditi projekte reformi i ulaganja potrebne za provedbu izmijenjenog plana za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, relevantne ključne etape, ciljne vrijednosti i pokazatelje, kao i iznos koji je Unija u obliku bespovratne financijske potpore i zajma stavila na raspolaganje za provedbu izmijenjenog plana za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU.

Financijski doprinos

- (100) Procijenjeni ukupni troškovi izmijenjenog hrvatskog plana za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU iznose 10 040 701 600 EUR. Budući da je ukupni iznos procijenjenih troškova izmijenjenog plana viši od ažuriranog maksimalnog financijskog doprinosa dostupnog Hrvatskoj, financijski doprinos koji se izračunava u skladu s člankom 11. i dodjeljuje za izmijenjeni hrvatski plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU trebao bi biti jednak ukupnom iznosu procijenjenih troškova za izmijenjeni plan. Taj je iznos 5 510 316 213 EUR.
- (101) Hrvatska je 31. kolovoza 2023. u skladu s člankom 21.a stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/241 podnijela zahtjev za dodjelu prihoda iz članka 21.a stavka 1. te uredbe, koji se dijeli među državama članicama na temelju pokazatelja utvrđenih u metodi iz Priloga IV.a Uredbi (EU) 2021/241. Ukupni procijenjeni troškovi za mjere iz članka 21.c stavka 3. točaka od (b) do (f) uključene u poglavlje o planu REPowerEU iznose 2 366 650 094 EUR. Budući da je taj iznos viši od dijela sredstava za dodjelu dostupnih Hrvatskoj, iznos dodatne bespovratne financijske potpore dostupne Hrvatskoj trebao bi biti viši od ukupnog iznosa procijenjenih troškova. Taj je iznos 269 037 883 EUR.
- (102) Osim toga, Hrvatska je 1. ožujka 2023. u skladu s člankom 4.a Uredbe (EU) 2021/1755⁸ dostavila obrazložen zahtjev za prijenos njezinih ukupnih preostalih privremeno dodijeljenih sredstava iz pričuve za prilagodbu Brexitu u Mehanizam, u iznosu od 7 190 532 EUR. Taj bi iznos kao dodatnu bespovratnu financijsku potporu trebalo staviti na raspolaganje za potporu reformama i ulaganjima iz poglavlja o planu REPowerEU.
- (103) Ukupni financijski doprinos na raspolaganju Hrvatskoj trebao bi iznositi 5 786 544 628 EUR.

Zajam

- (104) Nadalje, Hrvatska je radi potpore dodatnim reformama i ulaganjima zatražila potporu u obliku zajma u ukupnom iznosu od 4 254 156 972 EUR, od čega 2 649 421 679 EUR za potporu reformama i ulaganjima iz poglavlja o planu REPowerEU i 1 604 735 293 EUR za potporu drugim reformama i ulaganjima iz plana za oporavak i otpornost. Maksimalni iznos zajma koji je Hrvatska zatražila premašuje 6,8 % njezina bruto nacionalnog dohotka iz 2019. u tekućim cijenama. Ukupni iznos

⁸ Uredba (EU) 2021/1755 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2021. o uspostavi pričuve za prilagodbu Brexitu (SL L 357, 8.10.2021., str. 1.).

procijenjenih troškova plana za oporavak i otpornost viši je od kombiniranog financijskog doprinosa dostupnog Hrvatskoj, uključujući poglavlje o planu REPowerEU i ažuriranog maksimalnog financijskog doprinosa za bespovratnu financijsku potporu, prihoda od sustava trgovanja emisijama u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁹ i iznosa iz pričuve za prilagodbu Brexitu. Hrvatska je zatražila dodatni iznos zajma zbog smanjenja iznosa od 785 114 933 EUR za bespovratnu komponentu. Taj dodatni iznos zajma trebao bi pokriti povećanu ambiciju u sektoru vodnog gospodarstva, sektoru prometa i obrazovanju.

Pretfinanciranje poglavlja o planu REPowerEU

- (105) Hrvatska je zatražila sljedeća financijska sredstva za provedbu poglavlja o planu REPowerEU: prijenos 7 190 532 EUR s privremeno dodijeljenih sredstava iz pričuve za prilagodbu Brexitu, 269 037 883 EUR iz prihoda od sustava za trgovanje emisijama u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te 2 649 421 679 EUR u obliku zajma.
- (106) Hrvatska je u skladu s člankom 21.d Uredbe (EU) 2021/241, 17. listopada 2023. za te iznose zatražila pretfinanciranje u iznosu od 585 130 019 EUR, odnosno 20 % zatraženih sredstava. Ovisno o raspoloživim sredstvima, taj iznos pretfinanciranja Hrvatskoj bi se trebao staviti na raspolaganje podložno stupanju na snagu i u skladu sa sporazumima koje Komisija i Hrvatska trebaju sklopiti u skladu s člankom 23. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241 („sporazum o financiranju”) i člankom 15. stavkom 2. te uredbe („sporazum o zajmu”).
- (107) Provedbenu odluku Vijeća ST 10687/21 od 28. srpnja 2023. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Hrvatske trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti. Prilog toj provedbenoj odluci trebalo bi radi jasnoće u cijelosti zamijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Provedbena odluka (EU) ST 10687/21 mijenja se kako slijedi:

(1) članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 1.*

Odobrenje ocjene plana za oporavak i otpornost

Odobrava se ocjena izmijenjenog plana za oporavak i otpornost Hrvatske na temelju kriterija predviđenih u članku 19. stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241. Reforme i projekti ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost, aranžmani i vremenski raspored za praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost, uključujući relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti te dodatne ključne etape i ciljne vrijednosti koje se odnose na otplatu zajma, relevantni pokazatelji ostvarenja predviđenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te aranžmani za pružanje potpunog pristupa osnovnim relevantnim podacima Komisiji utvrđeni su u Prilogu ovoj Odluci.”;

(2) u članku 2. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

⁹ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.)

„1. Unija Hrvatskoj stavlja na raspolaganje financijski doprinos u obliku bespovratne potpore u iznosu od 5 786 544 628 EUR.¹⁰ Taj doprinos uključuje:

- (a) iznos od 4 631 762 551 EUR koji će biti na raspolaganju za preuzimanje pravne obveze do 31. prosinca 2022.;
- (b) iznos od 878 553 662 EUR koji će biti na raspolaganju za preuzimanje pravne obveze od 1. siječnja do 31. prosinca 2023.;
- (c) iznos od 269 037 883 EUR¹¹, u skladu s člankom 21.a stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/241, isključivo za mjere iz članka 21.c te uredbe, uz iznimku mjera iz članka 21.c stavka 3. točke (a);
- (d) iznos od 7 190 532 EUR, prenesen u Mehanizam iz pričuve za prilagodbu Brexitu.

2. Iznos od 55 245 683 EUR stavlja se na raspolaganje kao pretfinanciranje u skladu s člankom 21.d Uredbe (EU) 2021/241. Komisija taj iznos pretfinanciranja može isplatiti u dva obroka.

Komisija iznos pretfinanciranja i obroka može isplatiti u jednoj ili više tranši. Iznos tranši ovisi o raspoloživosti sredstava.”;

(3) umeće se sljedeći članak 2.a:

*„Članak 2.a
Potpora u obliku zajma*

1. Unija Hrvatskoj stavlja na raspolaganje zajam u maksimalnom iznosu od 4 254 156 972 EUR.

2. Komisija potporu u obliku zajma iz stavka 1. Hrvatskoj stavlja na raspolaganje u obrocima u skladu s Prilogom ovoj Odluci.

3. Iznos od 529 884 336 EUR stavlja se na raspolaganje kao pretfinanciranje u skladu s člankom 21.d Uredbe (EU) 2021/241. Komisija taj iznos pretfinanciranja može isplatiti u dva obroka.

Komisija iznos pretfinanciranja i obroka može isplatiti u jednoj ili više tranši. Iznos tranši ovisi o raspoloživosti sredstava.

4. Iznos pretfinanciranja iz stavka 2. oslobađa se podložno stupanju na snagu i u skladu sa sporazumom o zajmu. Iznos pretfinanciranja poravnava se s proporcionalnim odbitkom od isplate obroka.

5. Oslobađanje obroka u skladu sa sporazumom o zajmu uvjetuje se raspoloživošću sredstava i odlukom Komisije, koja se donosi u skladu s člankom 24. Uredbe (EU) 2021/241, o tome da je Hrvatska na zadovoljavajući način ostvarila dodatne ključne etape i ciljne vrijednosti obuhvaćene zajmom i utvrđene u odnosu na provedbu izmijenjenog plana za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU. Da bi ispunila uvjete za isplatu,

¹⁰ Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih Hrvatskoj nakon odbitka proporcionalnog udjela njezinih troškova iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanog u skladu s metodom iz članka 11. te uredbe.

¹¹ Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih Hrvatskoj nakon odbitka proporcionalnog udjela njezinih troškova iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanog u skladu s metodom iz članka 11. te uredbe.

Hrvatska je dužna dovršiti dodatne ključne etape i ciljne vrijednosti najkasnije do 31. kolovoza 2026.”;

(4) Prilog se zamjenjuje tekstem u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.
Adresat

Ova je Odluka upućena Republici Hrvatskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik